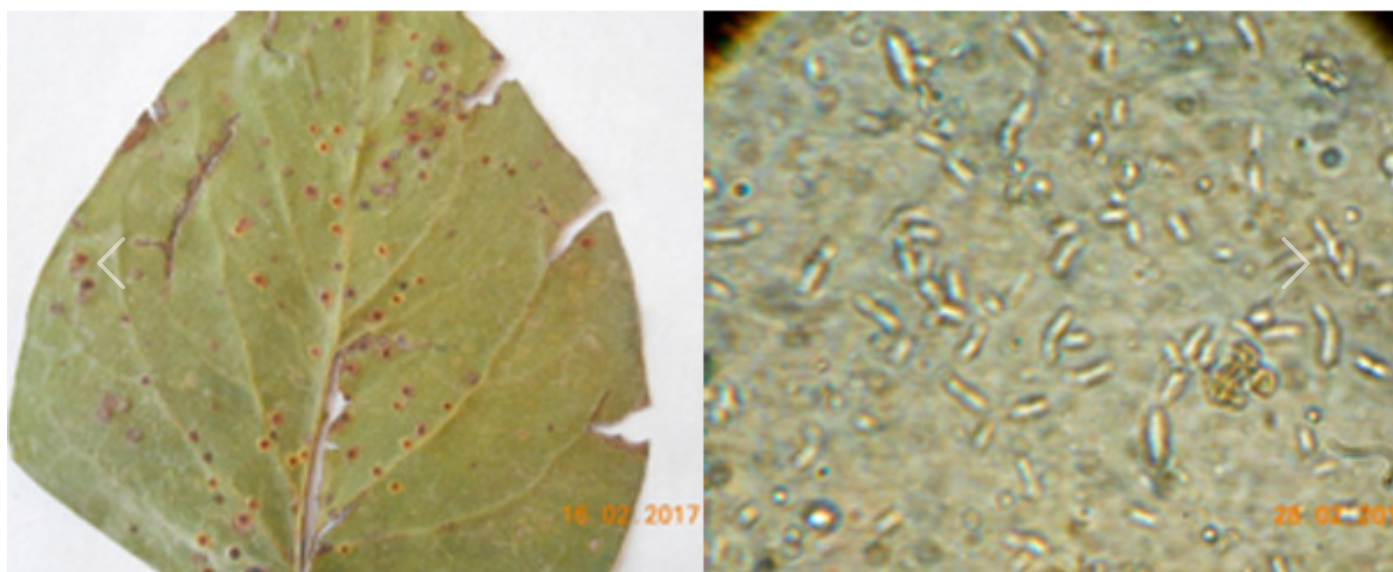

Lila betegségei

Автор(и): проф.д.с.н. Марияна Накова, Аграрен университет Пловдив; проф. д-р Борис Наков, Аграрен университет Пловдив; гл. ас. д-р Катя Василева, ИЗК "Марица" - Пловдив

Дата: 04.05.2017 *Брой:* 5/2017

Az elmúlt években a termelőket aggasztotta a betegségek előfordulása és terjedése, főként díszcserjéken, egyes leveles zöldségeken és fűszernövényeken (ételkészítésre és eltevésre). Az elvégzett megfigyelések azt mutatják, hogy olyan kórokozók jelentek meg, amelyek a gyakorlatban még ismeretlenek, és amelyekről a szakirodalmi információk is hiányosak. Az 2015–2016-os időszakban vizsgálatokat végeztek súlyosan betegségektől szenvedő vegetáción.

Közönséges orgona (*Syringa vulgaris*)

Lisztharmat /*Microsphaera syringae*/ – új kórokozó az orgonán. A betegség könnyen felismerhető a növényeken. Kezdetben fehér, később szürkés, laza micéliumréteg jelenik meg a levéllemez felső felületén (1. ábra). Általában az első tünetek a fő erek körül fejlődnek ki, majd a micélium gyorsan elterjed a levéllemezen. Később a levelek barnulni kezdenek, a súlyosan érintettek nekrotizálódnak és lehullanak. A lisztharmat fiatal hajtásokat és virágrészeket is parazitál. A gomba micéliumán a kórokozó kleisztotéciumai alakulnak ki.

Barna levélfoltosság /*Gloeosporium syringae*/ – új kórokozó az orgonán.

A betegség 2016-ban terjedt el nagyobb mértékben. A levelek felső oldalán kerekded, világosbarna, enyhén bemélyedő foltok képződnek, amelyeket oldalról egy sötétebb, kissé kiemelkedő perem szegélyez (2. ábra). A nekrotikus szövetekben a gomba acervulusai találhatók.

Szürke levélfoltosság /*Septoria syringae*/ – új kórokozó az orgonán.

A leveleken világosbarna foltok képződnek sötétebb peremmel és világosszürke középponttal, amelyeket fekete pontok – a kórokozó piknidiumai – tarkítanak.

Védekezés az orgona betegségei ellen elsődlegesen megelőző jellegű legyen:

A beteg hajtásokat ki kell vágni és elégetni;

A levélhullás után a leveleket össze kell szedni és elégetni;

Nincsenek nyilvántartott gombaölő szerek az orgona betegségei ellen. A lisztharmat megelőző permetezésére kén tartalmú készítmények használhatók. Ha ilyenek nem kaphatók a piacon, nedvesíthető kén készíthető a következő recept szerint: 10 L oldathoz keverjük össze 200 g kénport 20 g mosóporral vagy folyékony mosószerrel (20–30 ml). A keveréket jól elkeverjük pasztaszerű állagúra. Ezután folyamatos keverés mellett vizet adunk hozzá 10 L-ig. A hatékonyság fokozható, ha 8–10 g kálium-permanganátot vagy 50–60 ml tiszta formalint adunk hozzá.

A lisztharmat elleni téli permetezés végezhető tisztán kálium-permanganáttal is – 30–40 g, melyhez 10–20 g szódabikarbónát adunk.

A levélfoltosság és a lisztharmat vegyes fertőzése esetén virágzás előtt és után permetezhető Topsin M – 0,1%-os vagy bordói lé 1%-os készítménnyel, melyet 0,5%-os tiszta formalinnal kombinálunk.